

Ổ SINH THÁI VÀ MỐI QUAN HỆ CỦA CÁC LOÀI CÂY TRONG RỪNG LÁ RỘNG THƯỜNG XANH Ở KHU BẢO TỒN THIÊN NHIÊN VĂN HÓA ĐỒNG NAI

Nguyễn Văn Quý¹, Vũ Mạnh¹, Nguyễn Văn Hợp², Nguyễn Văn Lâm²,
Nguyễn Văn Thành³, Lê Văn Cường², Nguyễn Hồng Hải⁴

¹Trung tâm Nhiệt đới Việt - Nga, Chi nhánh Phía Nam

²Trường Đại học Lâm nghiệp - Phân hiệu Đồng Nai

³Viện Khoa học Lâm nghiệp Việt Nam

⁴Trường Đại học Lâm nghiệp

TÓM TẮT

Sự chung sống của các loài là chủ đề trọng tâm trong sinh thái học. Nghiên cứu đặc điểm ổ sinh thái và mối quan hệ của các loài cây có thể phản ánh một cách khách quan sự phân bố và mức độ thích ứng của các loài với môi trường, đồng thời tiết lộ cấu trúc của các quần thể và cơ chế duy trì tính đa dạng trong quần xã. Trong nghiên cứu này, đặc điểm ổ sinh thái và mối quan hệ của các loài cây gỗ ưu thế và đồng ưu thế trong kiểu rừng lá rộng thường xanh ở Khu bảo tồn Thiên nhiên Văn hóa Đồng Nai, tỉnh Đồng Nai đã được phân tích định lượng. Vào cuối năm 2022, một ô nghiên cứu rộng 4 ha đã được thiết lập trong phân khu bảo vệ nghiêm ngặt của Khu bảo tồn, phục vụ cho việc thu thập dữ liệu. Tất cả các cây gỗ có đường kính ngang ngực (dbh) ≥ 5 cm được định danh và đo dbh. Kết quả cho thấy, 5 trong số 11 loài cây thuộc nhóm loài ưu thế của lâm phần là thực sự có ý nghĩa về mặt sinh thái tại thời điểm nghiên cứu. Sự tương đồng, độ rộng và mức độ chồng chéo ổ sinh thái của các loài ưu thế và đồng ưu thế chỉ ra rằng, hầu hết chúng là các loài cây chuyên biệt, có yêu cầu về môi trường sống khác nhau. Phân tích mối quan hệ tổng thể của các loài cây cho thấy, lâm phần ở trạng thái tương đối ổn định với tỷ lệ phương sai VR = 1,31. Trong số 55 cặp của 11 loài cây đã được phân tích, 5 cặp loài vượt qua cả ba loại kiểm định Chi bình phương, hệ số liên kết AC và tương quan Pearson; cụ thể, 2 cặp có mối quan hệ cạnh tranh và 3 cặp có mối quan hệ tạo thuận lợi. Sự khác biệt về ổ sinh thái và mối quan hệ của các loài trong nghiên cứu này cần phải được chú ý khi lập kế hoạch quản lý rừng và phát triển các chiến lược phục hồi thảm thực vật ở khu vực nghiên cứu.

Từ khóa: Chi bình phương, lý thuyết ổ sinh thái, rừng nhiệt đới, sinh thái quần xã, tương tác loài

NICHE AND INTERSPECIFIC ASSOCIATION OF TREE SPECIES IN AN EVERGREEN BROADLEAVED FOREST IN DONG NAI CULTURE AND NATURE RESERVE

Nguyen Van Quy¹, Vu Manh¹, Nguyen Van Hop², Nguyen Van Lam²,
Nguyen Van Thanh³, Le Van Cuong², Nguyen Hong Hai⁴

¹Southern Branch of Joint Vietnam-Russia Tropical Science and Technology Research Center

²Vietnam National University of Forestry - Southern Campus

³Vietnamese Academy of Forest Sciences

⁴Vietnam National University of Forestry

The coexistence of species is a fundamental aspect of community ecology, and understanding niche characteristics and interspecific associations provides valuable insights into species distribution patterns, environmental adaptation, community structure, and mechanisms that sustain diversity. This study aims to conduct a quantitative analysis of niches and interspecific associations among dominant and co-dominant tree